

LILLA HOLMEN - SAMMANSTÄLLNING AV DOKUMENT OCH UTREDNINGAR GÄLLANDE FRAMTIDA ANVÄNDNING OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG			
dokument	vem	när	återgivning av innehåll
Programförslag för utformning av Lilla holmen och Gröna udden		1974	Lilla holmen ansågs liten och man föreslog att de ytor längs holmens södra del som endast var torrlagda vid lågvatten skulle fyllas ut för att skapa mer yta och möjligheter till ett barnbad på holmens västra sida. Fågeldammen och Katthavet skulle förstöras genom muddring. Holmens dåvarande småhus och burar ansågs uppvisa en "splittrad anblick" varpå man föreslog att ta bort dessa och i stället uppföra funktionsanläggningar på fågeldammens västra sida. På lilla holmen tänkte man sig "längre fram" uppför nya mer genomtänkta fågelanläggningar på öns södra del. Dessa skulle planeras noga och gömmas i grönskan för att i stället holmens centralbyggnad, kioskpaviljongen, skulle framträda. Paviljongen skulle rustads upp och invändigt kompletteras med kaféfunktioner. Fritjof Lindholms befintliga omklädningshus ville man av "tekniska skäl" riva och ersätta med en mer diskret funktionsbyggnad innehållande både omklädningsrum, toaletter och soprum.
Översiktsplan 1986	tekniska verken, parkavd	1986	
Framtida användning	tjänstemanna-grupp	1995	
Utvecklingsplan		2001	Utgående från motion 2001, ledde till arbetsgrupp; under senaste 10 åren genomförda förändringar (nytt fågelhus, ny bastu, tre nya broar, renoverad fågel-damm och vattenfontän i fågeldammen, renoverad badstrand, vindskydd på badbryggan, nya lekredskap, ny gångvägsbelysning, nya kaninburar). Övergripande målsättning är att området som ströv- och rekreationsområde ska bevaras och utvecklas, att fågel- och badlivet är viktigt för områdets karaktär och ska ges möjlighet att finnas kvar som nu.
			ÅTGÄRDSFÖRSLAG: uppgöra parkskötselplan (2006), tillfälliga vindskydd med buskar tills åtgärdat, bygga en miljöanpassad kiosk (modell för andra platser), befintlig kiosk med toaletter kan vara kvar-kiosken till personalutrymmen (riven, ny 2001), padogen kvar-renoveras, flytta bastun (åtgärdat), omklädningsbyggnaden kvar-renoveras (åtgärdas). Fortsättning nedan.

			ÅTGÄRDSFÖRSLAG fortsättning: lekredskapen kvar på befintlig platser-kompletteras och förnyas, för vinterbadarna bygga en ny uppvärmd omklädningshytt ute på badbryggans yttre ända, regelbunden vakthållning nattetid under 5-6 mån., ny uteplats där kaninburarna varit (åtgärdat), naturum i pagoden, ansiktslyftning av huvudentrén, förbättra gångvägarna, ankra en flotte med hopptorn vid simstranden, placera en beachvolleyplan med gräsunderlag nordost om Katthavet.
Utvecklingsplan	Kommitté	2002	Utgående från tjänstemannarapporten 2001 och medborgarenkät 2002
			Enkät (86 svar): 92% ville ha sommarcafé, 58% ville ha bastu, 52% ville att Lh är stängd nattetid, 85% ville att det finns frigående fåglar, 27% ansåg att det behövs mera aktiviteter och 62% ansåg att Lilla holmen sköts bra.
			Kommittén anser att Lilla holmen ska ses som en helhet, en kulturhistorisk miljö. Entréer (södra och västra markeras med en liknande men mindre variant på portal som vid huvudingången, samtliga kompletteras med informationsskylt, porten vid södra entrén tas bort), parkskötselplan uppgörs, pagoden bibehålls (utställning om stadens flora- och fauna genomförs och utvärderas), toaletter (ny byggnad byggs nära plagen och omklädningsbyggn - en toalett öppen vintertid), sommarcafé (omklädningshuset byggs om till sommarcafé, personalutr och omklädning, terrass byggs på södra sidan, befintlig kiosk rivs och glasskiosken tas bort), bastun bibehålls under försöksperiod-om dåligt flyttas, bryggan (förlängs, permanent omklädningshytt byggs), lekredskap (mindre samlas till ett lekområde), två beachvolleybollplaner med sandunderlag byggs, tama djur (påfåglar fritt, hönsfåglar inhägnas, övriga djur som nu), gångvägar förbättras, städning (områdesansvariga under sommaren dvs hålla stranden ren och snygg, kratta alger hålla Lilla Holmen städad), vakthållning under högsäsong.
Parkskötselplan	IN	9.2.2006	Omfattar områdesbeskrivning, områdets användning, områdets status och areal och områdets skötsel i dagsläget. Därefter beskrivs planering och skötsel som indelas i träden, buskar, gräsytor, gångarna, lekredskap, Fågeldammen och djuren.
			Träden: stora gamla träd värnas om, i täta trädgrupper gallras, komplettering görs med inhemska lövträd. Buskar: buskskiktet finns utanför trädskiktet, nya buskplanteringar med syfte att skapa lite mer vindskydd och färgprakt kan anläggas på öns norra del-längs östra gångvägen och mellan pagoden och den östra gångvägen, därtill planteringar runt sittplatser. Gräsytor: klipps och lappas efter behov. Gångarna: kantskärning och grusning av gångarna och bänkplatserna efter behov, bänkarna och soptunnorna ses över varje år (sopåtervinning bör övervägas).

			Lekredskap: modern samgunga kan placeras i lekområdet, flyttbara mindre gungdjuren kan placeras utanför kaninburarna. Fågeldammen: krattas fri från alger under sommarmånaderna, grönyterna klipps och gallras från sly efter behov. Djuren: Påfåglarna går fria, hönsfåglarna inhägnas ner anslag beviljas.
beredning av motion 2012	Infrastruktur-nämnden	2012 -	Beredning av motion 2012
Utredning av utvecklings-möjligheter	Stark		Utgående från motion 2012. Utredningen indelas i områdets historia, nutida status, tidigare utvecklingsplaner, utmaningar, förslag på direkta åtgärder, två koncept på framtida Lilla holmen-barnens holme-en kulturhistoriskt värdefull stadspark.
			Utmaningar: Motsatta intressen frigående fåglar - caféverksamhet som är möjlig bara om caféverksamhet är inomhus t.ex. i pagoden, stökiga nätter, skräpigt, parkutrustningen är nött och inte enhetligt formad och papperskorgar i olika storlek och olika gröna färger, husen ser slitna ut, södra bron sliten, byggnaderna saknar infoskyltar om vad de är, infoskyltar om Lilla holmen saknas.
			Åtgärder: Upprätta en kiosk med enklare försäljning, stäng Lilla holmen nattetid för att undvika vandalism, rusta upp omklädningsbyggnaden och pagoden, parkutrustningen bör vara enhetligt utformad inkl. papperskorgar, sittbänkar enhetliga och flera, flera bord och, enhetligt utformade informationsskyltar om området och samtliga byggnader bör skyltsättas och information om verksamheten.
Seminarium om framtiden	Infra	6.2.18	24 kommentarer antecknades från mötet.
Inkomna synpunkter	Infra	feb-18	Inkomna kommentarer via e-post och brev.
Tillgänglighetsinventering	Filip Azam	jan. 2018	Syfte med arbetet att identifiera och åskådliggöra befintliga brister för olika grupper av funktions-hindrande längs utpekade stråk: Handikapparkering saknar skyltsymbol, bänkarna bör ha armstöd som gör det lättare att resa sig, bredvik bänken bör finnas plats för en rullstol, för synsvaga personer är det viktigt att bänken har kontrasterande färg mot omgivningen, de två mindre broarna kan inte användas av rullstolsbunden pga lutningen och ojämn markbeläggning, informationsskyltar saknas i hela området, informationsskyltar ska vara på rätt höjd 1,4 m, rätt utformad och belyst och bygga på ett enhetligt system gällande beteckningar, symboler, färger och namn, lekplatserna är inte tillgängliga pga svår att nå, inga hårdgjorda ytor och redskapen inte tillgängliga, badplatsen inte tillgänglig pga inga hårdgjorda ytor mellan omklädnings och dusch eller ramp till vattnet, gångbanorna ska vara väl belysta med armaturer som inte bländar o belysningen är jämn.

Översyn av faciliteter o huvudmannaskap	Kommitté	12.12.2019	Förslaget är uppdelat i etapp 1, etapp 2 och etapp 3. Etapp 1 påbörjas 2020: Toaletten klar, miniatyrfågelhus tas fram, solstolar hyrs ut, permanenta solmöbler placeras på stranden och soliga platser, hängmattor, slyröjning, upphäv cykelförbudet, uppgradera belysning, byta ut stängsel till vackrare alternativ, tillgänglighetsåtgärder för stranden o vattnet, solcellsdrivna soptunnor, picknikbord ute och under tak, runda bord med bänkar och plats för rullstol, allmän uppfräschning av byggnader, rivning av gamla kioskbyggnaden, skyltning, avlägsna de tropiska fåglarna i fågelhuset.
			Etapp 2 påbörjas samtidigt som etapp 1: Temapark planeras och byggs, en välplanerad och fin lekpark som placeras ljust, vindskyddat och tillgängligt nära huvudentrén.
			Etapp 3 kräver längre planeringstid, påbörjas direkt: Nytt omklädningshus enligt stadsarkitekt Folke Wickström utformade ritningar. Se över VA- anslutning. Toaletterna placeras i anslutning till byggnaden och dagens placering av toaletterna kunde utgå.
Referensgrupp	medlemmar i infrastruktur-nämnden	24.9.2020	Protokoll 1: Temalekparkens förverkligande i ett mer centralt läge i centrum. Fågelhuset med tropiska fåglar behöver utrymmas och renoveras. Befintliga fågelvojlär byts ut till en mer robust som även är dekorativ. Uppgradera kaninburarna till mer moderna och fantasirika platser. Starta kostnadsberäkning av omklädningshus som stadsarkitekt Folke Wickström ritat.
Utlåtande arkitektur- och kulturhistoriskt värde	Ålands landskaps regering	14.3.2022	Bevara områdets karaktär. Skydda tre byggnader: Omklädningshuset, Paviljongen (Pagoden) och Fågelhuset.